

Větná skladba

Autor: Josef Kraus
Datum: 20.10.2011
Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová 222, okres Plzeň - Sever
Šablona: III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky
Číslo sady: 01

Název sady: Jazyková výchova
Číslo DUM: 16

Název DUM: Větná skladba-podmět a přísudek

Metodický list - anotace:

Žáci si upevňují a uvědomují skladbu věty s důrazem na základní větné členy, uvědomují si zákonitosti v tvorbě a stavbě jak vět jednoduchých, tak souvětí. Rozeznávají druhy podmětu a tvoří různé věty podle zadaných úkolů. Poslední 2 listy slouží k samostatné práci žáků, ti písemně na pracovní list vypracují samostatně zadané úkoly. Tento materiál je určen pro žáky 5. ročníku.

Větná skladba

Základní skladební dvojice

Základní větné členy

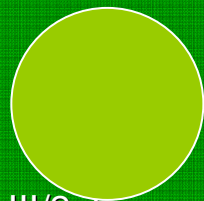
- Podmět
- Přísudek

Podmět

Bývá vyjádřen podstatným jménem
v 1. pádě – ptáme se na něj otázkou

Kdo? Co?

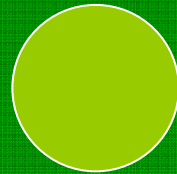
Někdy bývá vyjádřen zájmenem

Přísudek

- Bývá vyjádřen slovesem v určitém tvaru

Sloveso nesmí být v infinitivu
(neurčitým tvaru)

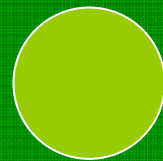

Druhy podmětu

- Holý
- Rozvinutý
- Několikanásobný
- Všeobecný
- Vyjádřený - nevyjádřený

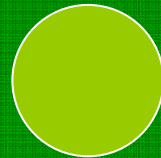
Podmět holý

- Jedná se o podmět, který je tvořen jen jedním slovem-není u něho žádné slovo, které by ho blíže určovalo (zpravidla žádné přídavné jméno apod.)

Podmět rozvinutý

- K tomuto podmětu se váže některé slovo (zpravidla přídavné jméno), které nám podmět ve větě více přibližuje – říká nám jaký ten podmět je.

Podmět několikanásobný

- Jedná se o podmět, který je tvořen více slovy, ta jsou oddělena v textu čárkou nebo spojkou

Podmět všeobecný

- Jedná se o podmět, který je blíže neurčený, tvoří ho blíže neurčená skupina

My, vy, oni

Podmět vyjádřený-nevyjádřený

- Podmět vyjádřený bývá ve větě vyjádřen – bývá zde přímo napsán
- Podmět nevyjádřený ve větě není napsán, ale známe ho např. z předcházející věty nebo vyplývá z obsahu

Podmět-podstatné jméno 1. pád

Podmět – zájmeno 1. pád

Nad polem letělo velké hejno vran.

Kdo? Co? Letělo nad polem? Hejno.

Podmět je hejno

Já jsem včera nebyl doma.

Kdo?Co? Nebyl doma? Já.

Podmět je já

Přísudek – sloveso ve tvaru určitém

Nad polem letělo velké hejno vran.

Sloveso ve tvaru určitém – **letělo**

Přísudek je letělo!

Podmět holý

Chlapec si hrál na zahradě na vojáky.

Podmět chlapec, není u něho žádné slovo, které by ho blíže rozvíjelo, jedná se o podmět holý.

Podmět rozvinutý

Malý chlapec si hrál na zahradě na vojáky.

U podmětu chlapec je slovo malý, které nám ho blíže určuje – rozvíjí, jedná se o podmět rozvinutý

Podmět může být rozvit též např. číslovkou
Dva chlapci apod.

Podmět několikanásobný

**Tatínek, maminka a moje sestra šli
večer do divadla.**

**Podmět tatínek, maminka a moje sestra
je složen z více slov, jedná se o podmět
několikanásobný**

Podmět všeobecný

My jsme o tom nevěděli.

Oni vám to říkali.

My, oni – jedná se o blíže neurčenou skupinu lidí – podmět všeobecný

Podmět vyjádřený

- Je ve větě napsán

Pes štěkal na lidi kolem.

Podmět nevyjádřený

- Není ve větě napsán, ale známe ho.

Včera jsme šli do kina.

Kdo? Co? Šel do kina? **My**

Úkoly

- Napiš větu, ve které bude podmět holý
- Napiš větu, ve které bude podmět rozvinutý
- Napiš větu, ve které bude podmět několikanásobný
- Napiš větu, ve které bude podmět všeobecný
- Napiš větu, ve které bude podmět nevyjádřený

Zapiš do správného sloupce :

Podmět

Přísudek

Malý, oni, les, dva, já, běží, je, zpívá,
krtek, není, počasí, leží, Pavel, klec.

- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*